

★ ATEST

User Guide

User Guide

ERASMUS+ Project No.: 2014-1-CZ1-KA203-001834

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΑΤΕΣΤ PROJECT ΚΑΙ Η ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	5
ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΣΤΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΆΣΚΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ECTS)	6
ΒΑΣΙΚΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΌΤΗΤΑΣ	7
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΆΣΚΗΣΗΣ	8
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΣΧΌΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΆΣΚΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΕΪΤΑΙ ΣΕ ΑΥΤΟΥΣ	10
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΆΣΚΗΣΗΣ	11
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΆΣΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΌΣΦΑΤΑ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ – ΝΈΕΣ ΔΥΝΑΤΌΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΠΡΌΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+	14
ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	16

Εισαγωγή στο ATEST και η επίλυση των προβλημάτων που επιτεύχθηκε κατά την διάρκεια του σχεδίου

Από την έναρξη του προγράμματος LLP/ERASMUS, η κινητικότητα των φοιτητών περιελάβανε και την πρακτική άσκηση σε φορείς του εξωτερικού. Με την εφαρμογή του ERASMUS+ η πρακτική άσκηση κατέστη δυνατή και για τους πρόσφατα αποφοίτους, οι οποίοι είχαν υποβάλει αίτηση και είχαν γίνει αποδεκτοί από τον φορέα υποδοχής πριν την λήξη των σπουδών τους.

Η ιδιαίτερη σημασία που έχει αποκτήσει η πρακτική άσκηση απαιτεί μία ποιοτική αποτίμηση. Ενώ έχει εφαρμοστεί το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και για την πρακτική άσκηση (υποχρεωτική ή προαιρετική) δεν υπάρχουν σαφείς οδηγίες για την εφαρμογή του.

Η συνήθης πρακτική που χρησιμοποιείται αναδεικνύει τεράστιες διαφορές, όχι μόνο ανάμεσα στα διάφορα ιδρύματα αλλά ακόμη και ανάμεσα στα διάφορα Τμήματα του ίδιου Ιδρύματος. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες μία περίοδος πρακτικής άσκησης μπορεί να αποτιμάται από 0 έως 30 ECTS για το ίδιο χρονικό διάστημα. Είναι βασικό να υιοθετηθεί μια κοινή γραμμή.

Για ποιο λόγο χρειαζόμαστε ένα σύστημα αποτίμησης της Πρακτικής Άσκησης μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)

Όταν η πρακτική άσκηση αποτελεί μέρος του Προγράμματος Σπουδών ο αριθμός των ECTS είναι καθορισμένος. Αρκετοί φοιτητές εκτός της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης επιλέγουν να πραγματοποιήσουν και μία δεύτερη προαιρετική μετακίνηση. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως ένα επιπλέον προσόν μετά την θεωρητική κατάρτιση. Δεν υπάρχουν διαφορές ανάμεσα την υποχρεωτική και προαιρετική περίοδο πρακτικής άσκησης μια και οι δύο λαμβάνουν την στήριξη της Ε.Ε.. Η μόνη διαφορά έγκειται στην αποτίμηση της προαιρετικής πρακτικής άσκησης ως μίας επιπρόσθετης δραστηριότητας.

Αν αποδεχθούμε την πρακτική άσκηση μέσω του προγράμματος Erasmus, ως μέρος του προγράμματος σπουδών αυτή θα πρέπει να αποτιμάται σύμφωνα με κανόνες, όπως αυτοί εφαρμόζονται και στις ανταλλαγές για σπουδές.

Το πρόβλημα δεν εστιάζεται μόνο στην ακαδημαϊκή αναγνώριση της πρακτικής άσκησης, αλλά και στον τρόπο που αντιλαμβάνονται οι μετακινούμενοι τον τρόπο που αποτιμάται από τα διάφορα Ιδρύματα.

Ο διαφορετικός τρόπος αποτίμησης δημιουργεί προβλήματα στην αιτιολόγηση του από τους εμπλεκόμενους σ αυτήν, όπως για παράδειγμα στο ακαδημαϊκό υπεύθυνο που καλείται να απαντήσει στο ερώτημα αυτό που του τίθεται από τους μετακινούμενους. Η μη κοινή αποτίμηση αποτελεί μία αναξιόπιστη εικόνα της Ε.Ε..

Βασικός ορισμός των δραστηριοτήτων της κινητικότητας

Υπάρχουν δύο είδη κινητικότητας –σπουδές και πρακτική άσκηση- και τα δύο έχουν τους δικούς κανόνες και χαρακτηριστικά. Και οι δύο τύποι μετακινήσεων βασίζονται στην Συμφωνία Σπουδών.

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι ένα σύνολο εγκεκριμένων μαθημάτων που οδηγεί στην απονομή ενός συγκεκριμένου τίτλου σπουδών (προπτυχιακού, μεταπτυχιακού ή διδακτορικού). Είναι καθορισμένο μέσω των μαθησιακών αποτελεσμάτων ότι οφείλει να συγκεντρωθεί ένας συγκεκριμένος αριθμός ECTS ώστε να αποκτηθεί ένας πανεπιστημιακός κύκλος. Ο αριθμός των ECTS αντιστοιχεί σε ένα σύνολο δραστηριοτήτων, οι οποίες μπορούν να πραγματοποιηθούν είτε στο Ίδρυμα φοίτησης είτε σ οποιοδήποτε άλλο συνεργαζόμενο και να αναγνωριστούν. Η υποχρεωτική πρακτική άσκηση είναι μέρος του καθορισμένου προγράμματος σπουδών που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο αριθμό πιστωτικών μονάδων.

Ενώ οι περίοδοι ανταλλαγής μέσω σπουδών βασίζονται σε διμερείς συμφωνίες μεταξύ των Ιδρυμάτων, οι περίοδοι πρακτικής άσκησης που πραγματοποιούνται σε ιδρύματα της αλλοδαπής δεν βασίζονται κατά κύριο λόγο σε διμερείς συμφωνίες.

Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει δραστηριότητες για τις πρακτικές δεξιότητες των φοιτητών ενταγμένες στο πρόγραμμα σπουδών τους. Η υποχρεωτική πρακτική άσκηση και μόνο αποτελεί μέρος του προγράμματος σπουδών, ενώ η προαιρετική δεν έχει τρόπο απονομής ECTS και ακόμη και όταν ένα Ίδρυμα απονέμει ECTS, αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται στο απαιτούμενο αριθμό ECTS για την λήψη του τίτλου σπουδών χαρακτηρίζοντάς τα έτσι συμπληρωματικά ECTS πέρα του καθορισμένου απαιτούμενου αριθμού (επιπλέον των 30 ή 60 ECTS).

Υποχρεωτική και προαιρετική δραστηριότητα πρακτικής άσκησης

Σύμφωνα με τους εταίρους του ATEST, μπορούν να διακριθούν 4 διαφορετικές κατηγορίες πρακτικής άσκησης:

- 1. Υποχρεωτική πρακτική άσκηση - με πιστωτικές μονάδες για την πρακτική:** η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτικό στοιχείο του προγράμματος σπουδών και οι πιστωτικές μονάδες αναγνωρίζονται στο πρόγραμμα σπουδών. Σε αυτή την περίπτωση ο αριθμός των αναγνωρισμένων πιστωτικών μονάδων καθορίζεται από τους κανόνες συμμόρφωσης με την εθνική νομοθεσία για το σύστημα της ανώτερης εκπαίδευσης.
- 2. Προαιρετική πρακτική – με πιστωτικές μονάδες για επιλεγμένες δραστηριότητες:** η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική στο πρόγραμμα σπουδών, αλλά κάποιες πιστωτικές μονάδες αναγνωρίζονται στο πρόγραμμα σπουδών σαν επιλεγμένες δραστηριότητες (μαθήματα). Και σε αυτή την περίπτωση ο αριθμός των αναγνωρισμένων πιστωτικών μονάδων καθορίζεται από τους κανόνες συμμόρφωσης με την εθνική νομοθεσία για το σύστημα της ανώτερης εκπαίδευσης.
- 3. Προαιρετική πρακτική άσκηση – με πιστωτικές μονάδες που αναγνωρίζονται επιπρόσθετα του πτυχίου:** η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική στο πρόγραμμα σπουδών, και επομένως οι πιστωτικές μονάδες αναγνωρίζονται μόνο σαν επιπρόσθετες μονάδες για δραστηριότητες εκτός προγράμματος σπουδών. Αυτό σημαίνει ότι το πλεόνασμα των πιστωτικών μονάδων τυπικά ξεφεύγει από τα απαιτούμενα μαθήματα και τον τομέα σπουδών του φοιτητή, ή ότι δεν είναι απαραίτητο σε κάποιο άλλο τμήμα της ακαδημαϊκής αξιολόγησης: μπορεί μόνο να συμπληρώνει το πτυχίο.
- 4. Προαιρετική πρακτική άσκηση – χωρίς απόδοση πιστωτικών μονάδων :** η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική στο πρόγραμμα σπουδών. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες δεν αναγνωρίζονται ούτε ως μέρος του πτυχίου ούτε σαν πλεόνασμα. Ωστόσο, τα μαθησιακά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται μέσω της πρακτικής άσκησης μη υποχρεωτικού χαρακτήρα μπορούν να καταγραφούν για παράδειγμα στην Αναλυτική Βαθμολογία, στο Παράρτημα Διπλώματος ή στο Europass Mobility Document (κυρίως για τους αποφοίτους, για τους οποίους δεν υπάρχει άλλος τρόπος αναγνώρισης).

Φυσικά πρέπει να λαμβάνουμε υπόψιν τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ Σχολών Διοίκησης & Οικονομίας/ Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Πανεπιστημίων: στην πρώτη περίπτωση, η πρακτική άσκηση είναι κυρίως υποχρεωτικό στοιχείο του προγράμματος σπουδών εξ' αρχής, στην δεύτερη περίπτωση, οι δραστηριότητες πρακτικής άσκησης εισάγονται σχετικά πρόσφατα και δίνουν την δυνατότητα στους φοιτητές να ανταποκρίνονται καλύτερα στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Επικοινωνία με τους φορείς απασχόλησης και αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης που διενεργείται σε αυτούς

Η επιτυχημένη εφαρμογή της πρακτικής άσκησης απορρέει από τα καλά συνεργαζόμενα ιδρύματα και τους συνεργαζόμενους φορείς απασχόλησης, που ενδιαφέρονται για την καλή προετοιμασία των φοιτητών και των αποφοίτων. Και πώς να βρει κάποιος τέτοια ιδρύματα και τέτοιους φορείς απασχόλησης ; Ειδικότερα, είναι απαραίτητο να αναζητήσουμε φορείς απασχόλησης και ιδρύματα που εστιάζουν στην επαγγελματική κατάρτιση και όχι σε αυτούς τους φορείς που θέλουν να αποκτήσουν φτηνά εργατικά χέρια και με μέτριες δεξιότητες. Ένας τέτοιος φορέας απασχόλησης, θα πρέπει να ενδιαφέρεται για την από κοινού προετοιμασία λεπτομερών συμφωνιών μάθησης και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες της αγοράς εργασίας. Οι καλοί φορείς απασχόλησης και τα καλά ιδρύματα επιθυμούν να γνωρίζουν τον αρχικό στόχο και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των πρακτικά ασκούμενων. Τέτοιες συνεργασίες έχουν και πραγματικά καλά αποτελέσματα ενώ για τους φοιτητές και τους αποφοίτους είναι ο καλύτερος τρόπος να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες που μπορούν να συμπληρώσουν την θεωρητική γνώση που έχουν λάβει από το πανεπιστήμιο. Μιλάμε λοιπόν για την αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης μέσω του Συστήματος Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ects) που είναι πολύ σημαντικό για κάθε φοιτητή και κάθε πανεπιστήμιο. Από την άλλη πλευρά, τα Ects είναι εντελώς άγνωστη φόρμα αξιολόγησης πρακτικής άσκησης για τα ιδρύματα. Τα ιδρύματα ή οι εταιρείες δεν μπορούν να προτείνουν τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων αλλά μπορούν να αποτιμήσουν την εργασιακή εμπειρία που κερδίζουν οι πρακτικά ασκούμενοι κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης.

Εάν ένα ίδρυμα ή ένας φορέας απασχόλησης θεωρήσει ότι απασχολεί έναν απόφοιτο πανεπιστημίου, δεν ενδιαφέρεται τόσο για τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που απονέμει αλλά κυρίως ενδιαφέρεται για τη συγκεκριμένη θεωρητική και πρακτική γνώση του αποφοίτου.

Η τελική αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης οφείλει να εμπεριέχει αναλυτικές πληροφορίες για τις αποκτηθείσες επαγγελματικές δεξιότητες όπως επίσης και πληροφορίες σχετικές με τις κοινωνική συμπεριφορά του φοιτητή ή του αποφοίτου.

Αξιολόγηση εθελοντικής πρακτικής άσκησης

Η παρούσα πρακτική χρησιμοποιείται για την αποτίμηση και αναγνώριση των αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης και αποκαλύπτει τεράστιες διαφορές όχι μόνο μεταξύ των διαφόρων πανεπιστημίων αλλά ακόμη και διαφορές στους κόλπους του ίδιου πανεπιστημίου. (π.χ. μεταξύ των διαφορετικών τμημάτων). Πάνω από όλα, μπορούμε να δούμε μεγάλες διαφορές στον τρόπο χορήγησης πιστωτικών μονάδων στους πρακτικά ασκούμενους μέσω του προγράμματος Erasmus (από 0 μέχρι 30 ECTS για την ίδια χρονική περίοδο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης). Είναι σημαντικό να έχουμε ένα κοινό σύστημα αποτίμησης της πρακτικής άσκησης το οποίο θα φέρει παρόμοιες μεθόδους αποτίμησης και αναγνώρισης των αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης.

Η ευρωπαϊκή επιτροπή επισημαίνει ότι «στην ιδιάζουσα περίπτωση που μια πρακτική άσκηση δεν αποτελεί μέρος του προγράμματος σπουδών του φοιτητή, το ίδρυμα αποστολής θα πρέπει να προσφέρει την ελάχιστη αναγνώριση μέσα από την καταγραφή της περιόδου πρακτικής άσκησης στο παράρτημα διπλώματος , ή στην περίπτωση των πρόσφατων αποφοίτων , μέσα από την χορήγηση του πιστοποιητικού πρακτικής άσκησης». Ωστόσο, δεν έχουν υιοθετηθεί ξεκάθαροι κανόνες, όπως αυτοί που έχουν υιοθετηθεί για τη συμφωνία μάθησης, για την διασφάλιση ποιότητας της πρακτικής άσκησης, στηριζόμενης σε ένα σύστημα πιστωτικών μονάδων (ευρωπαϊκό σύστημα συσσώρευσης και μεταφοράς πιστωτικών μονάδων ή άλλη μορφή πιστωτικών μονάδων) για την αποτίμηση και αναγνώριση της πρακτικής άσκησης , και όχι για την καταγραφή της πρακτικής άσκησης στον ατομικό φάκελο του φοιτητή.

Από την άλλη πλευρά, η πρακτική άσκηση θα γίνει πιο ελκυστική για τους φοιτητές εάν υπάρχει σαφής αξιολόγηση και αποτίμηση της πρακτικής άσκησης και τα αποτελέσματα αναγνωρίζονται ως αναπόσπαστο μέρος των σπουδών τους. Επίσης, να ληφθεί υπόψη ότι οι πρακτική άσκηση υπόκειται σε δυο διαφορετικούς κανονισμούς , σε αυτόν που προέρχεται από το ίδρυμα προέλευσης του φοιτητή και σε αυτόν του εφαρμόζεται στον φορέα απασχόλησης/υποδοχής. Επιπρόσθετα, οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί και άλλα νομοθετικά πλαίσια προσθέτουν πιο υψηλό επίπεδο πολυπλοκότητας στο ήδη υπάρχον πρόβλημα της αξιολόγησης και αναγνώρισης της πρακτικής άσκησης

Όσον αφορά το σύστημα ECTS, το ATEST επανεξετάζει το σύστημα συσσώρευσης και μεταφοράς των πιστωτικών μονάδων, θεωρώντας ότι υπάρχει διαφορετικός φόρτος εργασίας για τις σπουδές και την πρακτική άσκηση. Εάν για τις σπουδές η αναλογία είναι 1 πιστωτική μονάδα για 25/30 ώρες την εβδομάδα, τότε για την πρακτική άσκηση το ATEST προτείνει 1 πιστωτική μονάδα για 50/60 ώρες την εβδομάδα. Το ποσό των πιστωτικών μονάδων εξαρτάται από τον αριθμό των ωρών της πρακτικής άσκησης. Ωστόσο, προτείνουμε να αναγνωρίζεται μόνο ένας ελάχιστος αριθμός πιστωτικών μονάδων και όχι ο μέγιστος.

Κυρίως, το ATEST διασφαλίζει την ποιότητα μέσω από την έκδοση της τελικής αναλυτικής βαθμολογίας ή μέσα από άλλα έγγραφα αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης. Οι πιστωτικές μονάδες δεν θα πρέπει να χορηγούνται εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία πρακτικής άσκησης. Ωστόσο, η απόδοση του φοιτητή (εάν είναι επαρκής), δεν θα πρέπει να επηρεάζει τον αριθμό των ects που του χορηγούνται, αλλά μόνο τον τελικό βαθμό (σε κάποιες περιπτώσεις δεν προβλέπεται τελικός βαθμός παρά μόνο προβιβάσιμος ή μεταξεταστέος).

Για την ανάπτυξη κριτηρίων διαφάνειας για την αξιολόγηση της υποχρεωτικής/μη υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης, θα πρέπει να εφαρμοστούν τα εξής εργαλεία:

- Εφαρμογή ενός επίσημου πανεπιστημιακού εσωτερικού κανονισμού για την αξιολόγηση της μη υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης και για την χορήγηση των σχετικών πιστωτικών μονάδων.
- Διασφάλιση ότι η πρακτική άσκηση είναι σχετική με το περιεχόμενο σπουδών και ότι το εργασιακό περιβάλλον στηρίζει τον φοιτητή να επιτεύξει τους στόχους του. Η πρακτική άσκηση θα πρέπει να αποτιμηθεί με πολύ συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα, και θα πρέπει να τύχει της κατάλληλης επίβλεψης ενώ μια εργασιακή εμπειρία θα πρέπει να συμπληρώσει τα μαθησιακά αποτελέσματα του πτυχίου.
- Συμπλήρωση από τους φοιτητές ενός καθημερινού ημερολογίου εργασίας. Με αυτόν τον τρόπο η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης θα γίνεται στη βάση του επιτευχθέντος φόρτου εργασίας (στηρίζεται σε ώρες)
- Συμπλήρωση από τους φοιτητές μιας αρχικής φόρμας αξιολόγησης
- (εντός δύο εβδομάδων από την έναρξη της πρακτικής άσκησης) και μιας ενδιάμεσης φόρμας αξιολόγησης .

- Υποβολή από τον επιβλέποντα μια τελικής έκθεσης αξιολόγησης του πρακτικά ασκούμενου. Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, οι φοιτητής και ο φορέας απασχόλησης οφείλουν να αξιολογήσουν την εμπειρία αυτή. Από τη πλευρά του φορέα απασχόλησης, μια έρευνα θα πρέπει να γίνει από τον επιβλέποντα ενώ από τη πλευρά του φοιτητή θα πρέπει να υποβληθεί μια συνοπτική έκθεση που να απαντά σε συγκεκριμένα ερωτήματα σχετικά με την αποκτηθείσα εμπειρία του.
- Διασφάλιση της κατάλληλης επίβλεψης του πρακτικά ασκούμενου (ακαδημαϊκού και επαγγελματία εργοδότη) με τακτική ανατροφοδότηση από τους φοιτητές.
- Συνεχή και τελική αξιολόγηση θα πρέπει να γίνεται από τον επιβλέποντα του πανεπιστημίου στη βάση των εκθέσεων αξιολόγησης και των τελικών πιστοποιητικών πρακτικής άσκησης. Το τελικό πιστοποιητικό πρακτικής άσκησης βεβαιώνει ότι η πρακτική άσκηση ολοκληρώθηκε επιτυχώς και μόνο μέσα από το έγγραφο αυτό προχωράμε στην αναγνώριση των πιστωτικών μονάδων. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν πληρεί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία πρακτικής άσκησης, η πρακτική άσκηση δεν θα πρέπει να αναγνωρίζεται και ο φοιτητής θα πρέπει να επιστρέφει τη επιχορήγηση που έλαβε (ή μέρος αυτής). Το προαναφερόμενο μέτρο οφείλει να δηλωθεί στη σύμβαση επιχορήγησης που υπογράφεται μετά του φοιτητή και του ιδρύματος προέλευσης.
- Ανάπτυξη ενός συνόλου μετρήσιμων κριτηρίων αξιολόγησης των προς επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων
- Διασφάλιση της αναγνώρισης των πιστωτικών μονάδων στους κόλπους του εκπαιδευτικού συστήματος του Πανεπιστημίου, είτε ως πιστωτικές μονάδες για “άλλες δραστηριότητες” (δραστηριότητες προαιρετικές για τον φοιτητή όπως οι κατ’επιλογή πιστωτικές μονάδες) είτε ως πλεόνασμα πιστωτικών μονάδων (πιστωτικές μονάδες που αναγνωρίζονται επιπρόσθετα του πτυχίου). Εάν αυτό δεν είναι εφικτό (κυρίως για τους αποφοίτους), να διασφαλίζεται η καταγραφή η πρακτικής άσκησης στο Παράρτημα Διπλώματος ή στο Έγγραφο Κινητικότητας Europass.

Πρακτική άσκηση για τους πρόσφατα απόφοιτους – νέες δυνατότητες στο Πρόγραμμα Erasmus+

Από την 1^η Ιανουαρίου 2014, η πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του Προγράμματος **Erasmus+** έχει επεκταθεί και σε μία ακόμη ομάδα συμμετεχόντων: τους αποφοίτους οι οποίοι έχουν την επιλογή να πραγματοποιήσουν περίοδο πρακτικής άσκησης κατά την διάρκεια του πρώτου έτους από την αποφοίτησή τους, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υποβάλει αίτηση και έχουν γίνει δεκτοί όσο είναι ακόμα φοιτητές.

Το μέγιστο προβλεπόμενο όριο μετακίνησης σε κάθε κύκλο σπουδών είναι 12 μήνες και η περίοδος πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του Προγράμματος ERASMUS+ μπορεί να διαρκέσει από 2 έως 12 μήνες. Επομένως, οι απόφοιτοι οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει περίοδο ήδη περίοδο κινητικότητας για σπουδές για 10 μήνες ή λιγότερο, έχουν το δικαίωμα να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση.

Αυτό το είδος πρακτικής άσκησης ανήκει στην 4^η κατηγορία, η οποία αφορά στην προαιρετική πρακτική χωρίς απόδοση ECTS. Εξαιτίας του ότι έχει ήδη κλείσει ο ατομικός φάκελος του φοιτητή, η πρακτική άσκηση δεν μπορεί να καταγραφεί στην Αναλυτική Βαθμολογία, ούτε στο Παράρτημα Διπλώματος. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει την καταγραφή της πρακτικής άσκησης στο Europass Mobility το οποίο καταγράφει τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτώνται σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

Ως επακόλουθο, οι μετακινήσεις των πρόσφατα αποφοίτων έχουν αυξηθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα. Όλο και περισσότεροι φοιτητές προτιμούν να ολοκληρώνουν την περίοδο σπουδών τους και στη συνέχεια να πραγματοποιούν περίοδο πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό στο πλαίσιο του ERASMUS+.

Ωστόσο, έρευνα η οποία διεξήχθη από τους εταίρους του ATEST έδειξε ότι δεν αποτελεί κοινή λογική στα Πανεπιστήμια να καταγράφουν την πρακτική άσκηση στο πλαίσιο της διαφάνειας η οποία εξασφαλίζεται με το εργαλείο του Europass Mobility Document. Κάποιος μπορεί να θεωρήσει ότι ο πρόσφατα απόφοιτος ο οποίος έχει ολοκληρώσει την περίοδο πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του ERASMUS+ βρίσκεται σε μειονεκτική θέση: η πρακτική άσκηση δεν μπορεί να καταγραφεί ούτε στον ατομικό φάκελο του φοιτητή ούτε στο Παράρτημα Διπλώματος. Αυτή η κατάσταση μπορεί να αποθαρρύνει τους φοιτητές από το να προετοιμάσει μια περίοδο πρακτικής άσκησης και να την συλλάβουν ως εμπειρία μικρής αξίας.

Οι εταίροι του ATEST υποστηρίζουν ότι τα μαθησιακά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται μέσω της πρακτικής άσκησης των αποφοίτων στο πλαίσιο του Προγράμματος ERASMUS+ πρέπει να καταγράφονται στο Europass Mobility Document. Με αυτόν τον τρόπο, η πρακτική άσκηση θα είναι πιο ελκυστική για τους φοιτητές των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης εάν μια ξεκάθαρη περιγραφή αλλά και τα αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης καταγράφονται επαρκώς.

Τελικές παρατηρήσεις

Για πρακτικούς λόγους, είναι απαραίτητο όχι μόνο να γνωρίζουν καλά τους κανόνες του Προγράμματος Erasmus+ αλλά και να μη διστάζουν να χρησιμοποιήσουν επιπρόσθετους όρους για τους συμμετέχοντες σε δραστηριότητες πρακτικής άσκησης. Επομένως, προκειμένου να εφαρμόσουμε επιτυχώς το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ανεξάρτητα από το εάν η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική ή προαιρετική, προσφέρουμε μια απλή διαδικασία (περίληψη) για τα Γραφεία Διεθνών Σχέσεων που εμπλέκονται ενεργά σε δραστηριότητες πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus+.

1. Προσφορά θέσεων πρακτικής άσκησης που δημιουργούν όφελος στους φοιτητές ή πρόσφατα αποφοίτους. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι φοιτητές δεν μπορούν να αναζητούν εταιρεία ή πανεπιστήμιο για την πρακτική τους. Προτείνεται να δοθεί η ευκαιρία στους φοιτητές να βρουν μόνοι τους τον φορέα υποδοχής και στη συνέχεια να πραγματοποιηθεί έλεγχος της ποιότητας του Ιδρύματος υποδοχής και της Συμφωνίας Μάθησης αλλά ο φοιτητής πρέπει να επιλεγεί με διαφάνεια για την πρακτική άσκηση.
2. Προσδιορισμός κριτηρίων επιλογής για την συμμετοχή στην πρακτική άσκηση. Έλεγχος γλωσσικών δεξιοτήτων των φοιτητών και συμμόρφωση του προγράμματος σπουδών με το αντικείμενο της πρακτικής άσκησης. Θα είναι χρήσιμη η εισαγωγή πρόσθετων όρων στο συμβόλαιο με τον φοιτητή (επιβεβαίωση πχ. εντός 2 εβδομάδων από την έναρξη της πρακτικής άσκησης ότι το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης ανταποκρίνεται στην Συμφωνία Μάθησης.
3. Η ασφάλιση υγείας και αστικής ευθύνης αποτελούν τα πιο σημαντικά έγγραφα για την συμμετοχή σε δραστηριότητα πρακτικής άσκησης, κάτι το οποίο πρέπει να δηλωθεί πριν την έναρξη της πρακτικής. Το Ίδρυμα Αποστολής είναι υπεύθυνο για τυχόν κινδύνους, σε περίπτωση που η ασφάλεια δεν υπάρχει.
4. Η συμφωνία μάθησης για την πρακτική άσκηση είναι το πιο σημαντικό έγγραφο, για το λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω συμφωνία έχει συμπληρωθεί με κάθε λεπτομέρεια και ακρίβεια καθώς μόνο με αυτόν τον τρόπο είναι δυνατόν να απαιτηθεί η τήρηση στην πράξη. Οι φορείς θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τις απαιτήσεις του πανεπιστημίου για την προετοιμασία των φοιτητών/αποφοίτων στον τομέα των σπουδών τους.

5. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης η τήρηση επικοινωνίας όχι μόνο με το φοιτητή/απόφοιτο, αλλά και με τον φορέα απασχόλησης βοηθά στην επίλυση τυχόν προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν. Σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητο, υπάρχει η δυνατότητα επίσκεψης επιτόπιου ελέγχου στον φορέα απασχόλησης στο εξωτερικό (οικονομικοί πόροι στον προϋπολογισμό του προγράμματος Erasmus+). Σε περίπτωση σοβαρού προβλήματος μη τήρησης των όρων της συμφωνίας μάθησης θα πρέπει να τερματίζεται η πρακτική άσκηση, ειδικά όταν ζητηθεί από τον ίδιο τον φοιτητή/απόφοιτο.
6. Η πρακτική άσκηση θα πρέπει να τερματίζεται και να απαιτηθεί όχι μόνο η επιβεβαίωση της περιόδου πρακτικής άσκησης, αλλά και μια επαρκώς λεπτομερή αξιολόγηση των δραστηριοτήτων και των νεοαποκτηθέντων αρμοδιότητα των φοιτητών στον τομέα, σύμφωνα με τη συμφωνία μάθησης για πρακτική άσκηση. Η επιβεβαίωση της περιόδου πρακτικής άσκησης και η λεπτομερής αξιολόγηση των δραστηριοτήτων θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως βάση για την αναγνώριση της πρακτικής άσκησης και κυρίως για την αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Συσσώρευσης & Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System – ECTS).
7. Ενώ για την υποχρεωτική πρακτική άσκηση υπάρχουν τα ECTS pre-made προγράμματα σπουδών, για την εθελοντική πρακτική άσκηση θα πρέπει να υπάρχει ελευθερία στην επιλογή συστήματος (εφόσον η E.E. δεν παρέχει μια ενιαία ρύθμιση για την κατανομή των ECTS και για εθελοντική πρακτική άσκηση). Κατά τη δημιουργία κανόνων για την αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται δοκιμασμένες μέθοδοι οι οποίες θα ενημερώνονται σχετικά με τα επιπλέον κριτήρια. Είναι δυνατόν να εισαχθεί υποχρεωτική συνέντευξη για όλους τους συμμετέχοντες στην πρακτική άσκηση ή μόνο για τους φοιτητές των οποίων η εκτίμηση είναι μάλλον αρνητική. Είναι επίσης δυνατή η εισαγωγή συγγραφής δοκιμών και η αξιολόγησή τους από τον εκάστοτε υπεύθυνο του πανεπιστημίου. Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης και άλλα κριτήρια αξιολόγησης μπορεί να είναι μια καλή βάση για την υπεύθυνη αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης και την αντικειμενική κατανομή των πιστωτικών μονάδων (ECTS), η ομάδα του ATEST προτείνει από 6 ECTS έως 20 ECTS ή περισσότερο στην περίπτωση προαιρετικής πρακτικής άσκησης.

8. Η εθελοντική πρακτική άσκηση για την οποία οι φοιτητές λαμβάνουν πιστωτικές μονάδες, δεν μπορεί να είναι μέρος των υποχρεωτικών πιστωτικών μονάδων που έχουν απονεμηθεί, αλλά μπορούν να απονεμηθούν έως 30 ή 60 ECTS για ένα εξάμηνο ή ακαδημαϊκό έτος αντίστοιχα.
9. Η πρακτική άσκηση καταγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος ή στο Europass Mobility Document. Δεν έχει σημασία αν η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική ή προαιρετική. Τα μαθησιακά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται μέσω της πρακτικής άσκησης Erasmus+ θα πρέπει να τεκμηριώνονται στο Europass Mobility Document (είναι μόνο ο τρόπος για τους αποφοίτους). Τα πανεπιστήμια μπορούν επίσης να δώσουν στους φοιτητές και αποφοίτους ένα πιστοποιητικό που βεβαιώνει την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης.
10. Στην περίπτωση της πρακτικής άσκησης καλό είναι να μην καταβάλλεται η πλήρης αποζημίωση της επιχορήγησης πριν, αλλά μόνο ένα μέρος της (π.χ. 80%) και το υπόλοιπο μπορεί να καταβληθεί όταν ο φοιτητής έχει εκπληρώσει τις προϋποθέσεις/όρους της συμφωνίας μάθησης για την πρακτική άσκηση. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην περίπτωση των αποφοίτων.
11. Ένα άλλο σημαντικό έργο για το προσωπικό του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων είναι η συνεχής προώθηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων εκτίμησης όχι μόνο εντός του πανεπιστημίου. Επίσης είναι απαραίτητη η διατήρηση επαφών με φορείς και εταιρείες που συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση.

ATEST User Guide

PUBLISHED BY

EDUCA INTERNATIONAL, o.p.s.
Na Moklině 289/16,
163 00 Praha 6
Czech Republic
www.educaops.eu

THE PREPARATION OF THIS DOCUMENT HAS BEEN UNDERTAKEN BY

Josef Vochozka
Vladimíra Řeháčková
Lorena Zanelli
Francesca Briani
Lorenza Zuccatti
Marjo van der Valk
Gorka Orueta Estivariz
Ulrike Sauckel
Renáta Timková

**THE ATEST PROJECT HAS BEEN REALISED AS AN ERASMUS+ KA2 PROJECT
WITH A FINANCIAL SUPPORT OF THE EUROPEAN UNION IN THE YEAR 2014-2016**

